

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A./B.Sc. Degree Examination, February 2018
First Degree Programme under CBCSS
Language Course II (for B.A./B.Sc.)
SANSKRIT

SK 1111.1 Drama and Prose
(Additional Language I)
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answer may be written either in Sanskrit or in English or in Malayalam.

I. Answer the following questions :

(10×1=10 Marks)

- 1) स्वप्नवासवदत्तस्य रचयिता कः ?
- 2) स्वप्नवासवदत्ते नायकः कः ?
- 3) सर्वजनसाधारणमाश्रमपदं नाम । Who said this ?
- 4) अभिजनानुरूपं खल्ववस्याः रूपम् । Whose ?
- 5) रामायणे कति काण्डाः सन्ति ?
- 6) सर्वे भावाः अभावावसानाः । Whose words are these ?
- 7) सेयं पथिकानां प्राणहारिणी । Who ?
- 8) न पुना रामवर्जिता राजलक्ष्मीमादरिष्ये । Who said this ?
- 9) वनवासवार्तया वात्यया लतेव कम्पिता भूमौ पपात । Who ?
- 10) मिथ्याप्रतिज्ञस्त्वं चिराय सुखी भव । Who said this ?

II. Write a paragraph on any eight of the following :

(8×2=16 Marks)

- 11) राम-गुहसमागमः ।
- 12) दशरथस्य पुत्रोत्पत्तिः ।

- 13) मन्थरायाः कुटिलबुद्धिः ।
- 14) रामस्य अगस्त्याश्रमप्रवेशः ।
- 15) रावणेन कृतं सीतापहरणम् ।
- 16) ताटकावृत्तान्तः ।
- 17) कैकेयीवचनं श्रुत्वा दशरथस्यावस्था ।
- 18) सूत्रधारः ।
- 19) प्रवेशकः ।
- 20) चक्रारपंक्तिरिव गच्छति भाग्यपंक्तिः । विशदयत ।
- 21) Translate into Malayalam :
कार्यं नैवार्थैर्नापि भोगैर्न वस्त्रै -
नर्हं काषायं वृत्तिहेतोः प्रपन्नः ।
धीरा कन्येयं दृष्टधर्म प्रचारा
शक्ता चारित्रं रक्षितुं मे भगिन्याः ॥
- 22) मिथिलोपवनं प्राप्तो दाशरथिः कौशिकात् विदितवृत्तान्तो गौतमाश्रमं प्रविश्य गौतमशापेनाहश्यतां
गतां तत्पत्नीम् अहल्यां शापान्तेनानुजग्राह । अहल्यासहितेन गौतमेन विधिवत्कृतां सपर्यां च
प्रतिजग्राह ।

III. Annotate **any six** of the following :

(6×4=24 Marks)

23) तातस्य वचनात्पावके पतितुमपि सज्जो ह्यहम् ।

24) इदं किल धनूरत्नं देवरातस्य राज्ञः हस्ते न्यासीकृतम् ।

25) त्वहते स्वर्गोऽपि न मह्यं रोचते ।

26) जम्बुकः सिंहीमिव नोपसर्तुं त्वमर्हसि ।

27) न हि राज्ञः प्रतिकूलवादिनी सुखं लगधुमर्हति ।

28) मया समानीतेऽस्मिन् धनुषि ते विक्रमः प्रकाशताम् ।

29) सकाम इदानीमार्य यौगन्धरायणो भवतु ।

30) तपोवनानि नामातिथिजनस्य स्वगेहम् ।

31) सुपरिपालनीयः खलु मन्त्यासः ।

IV. Write **any two** of the following :

(2×15=)

32) सीतास्वयंवरकथां लिखत ।

33) चित्रकूटे रामभरतयोः समागममधिकृत्य लिखत ।

34) स्वप्नवासवदत्तस्य प्रथमाङ्ककथां संगृह्य लिखत ।

35) भासनाटकचक्रे स्वप्नवासवदत्तस्य वैशिष्ट्यम् उपवर्णयत ।

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018
First Degree Programme under CBCSS
COMPLEMENTARY COURSE – II
For Sanskrit Special Vedanta
SS 1132 : Sahitya Parichaya
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. उत्तरं लिखत ।

(10×1=10 Marks)

- 1) कालविपर्ययाद् किं क्षयं न गच्छति ?
- 2) अङ्गेश्वरः कः ?
- 3) पुरुषेण चत्नैः साध्यः कः ?
- 4) हिरयेव चत्सानुपथेन याति । कः ?
- 5) 'योऽद्यापि तन्मुष्टिपदं दधाति' । कः ?
- 6) 'न कुर्वते मानसदीर्घयान्ताम्' । के ?
- 7) 'संक्रीडमानाविव बालकौ द्वौ' । कौ ?
- 8) प्रवाहवेगेन विलुप्तमूला । का ?
- 9) देवासुरैरपि न भेधमिदम् । किम् ?
- 10) सम्प्रति सशोकमुपैति । कः ?

II. खण्डिकया अष्टानां लक्षणं सोदाहरणं लिखत ।

(8×2=16 Marks)

- 11) अर्थान्तरन्यासः ।
- 12) विरोधाभासः ।
- 13) उल्लेखः ।
- 14) दृष्टान्तः ।

15) व्याजस्तुतिः ।

16) श्लेषः ।

17) मालिनी ।

18) वंशस्थम् ।

19) अनुष्टुम् ।

20) रथोद्धना ।

21) स्वभावोक्तिः ।

22) दीपकम् ।

III. एकपुटेन षण्णाम् उत्तरं लिखत ।

(6×4=24 Marks)

23) सप्रभेदं सोदाहरणम् उपमालङ्कारं विशदयत ।

24) 'सूर्यः स्वभावरुचिमानिव भाति कर्णः ।' विशदयत ।

25) कर्णं प्रति परशुरामस्य शापवृत्तान्तः ।

26) ब्रह्मणः पुरतः भूमिदेव्याः प्रार्थनां विशदयत ।

27) विहायसा विश्वपतेः सकाशं प्रतस्थे । कः ? किमर्थम् ? विशदयत ।

28) भासविरचितानि महाभारताश्रितनाटकानि ।

29) उत्प्रेक्षालङ्कारस्य लक्षणमुदाहरणं च लिखत ।

30) इन्द्रवज्रोपेन्द्रवज्रयोः लक्षणं सोदाहरणं विशदयत ।

31) रूपककारेषु भासस्य स्थानं निरूपयत ।

IV. द्वौ उपन्यस्यत ।

(15×2=30 Marks)

32) कर्णभारमिति नाम्नः औचित्यम् ।

33) सुमेरोः माहात्म्यं सौन्दर्यं च ।

34) सुकुमारकवेः वर्णनापाटवम् ।

35) कर्णस्य दानशीलम् ।

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018
First Degree Programme under CBCSS
SANSKRIT SPECIAL VEDANTA
Complementary Course – I
SV 1131 : Samskritpraveshak
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

सूचना : उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि।

I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा सर्वेषाम् उत्तरं लिखत :

(10×1=10 Marks)

- 1) इत् संज्ञा विधायकं सूत्रं किम् ?
- 2) अलं शब्द योगे प्रयुक्ता विभक्तिः का ?
- 3) अकथितं च इति सूत्रेण किं विधीयते ?
- 4) कवर्गस्य उच्चारणस्थानं किम् ?
- 5) संहिता संज्ञा विधायकं सूत्रं किम् ?
- 6) पदान्तस्य सस्य रुः केन सूत्रेण विधीयते ?
- 7) प्रादयः के ?
- 8) माहेश्वरसूत्राणि कति ?
- 9) को नाम वृद्धिः ?
- 10) गुण संज्ञा विधायकं सूत्रं किम् ?

D - 4925

(8:25:00)

(8x2=16 Marks)

II. खण्डिकया अष्टसूत्राणि यथाग्रन्थं व्याख्यात :

- 11) एचोऽयवायावः।
- 12) स्तोःश्चुनाश्चुः।
- 13) कर्तुरीप्सिततमं कर्म।
- 14) खरवसारयोर्विसर्जनीयः।
- 15) उपदेशोऽजनुनासिक इत्।
- 16) विसर्जनीयस्य सः।
- 17) मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः।
- 18) कर्तुकरणयोस्तृतीया।
- 19) वृद्धिरेचि।
- 20) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्।
- 21) अचोऽन्त्यादि टि।
- 22) हलोऽनन्तराः संयोगः।

III. षण्णां व्याकरणकार्यं लिखत :

(6x4=24 Marks)

- 23) धात्रंशः।
- 24) उपेन्द्रः।
- 25) प्रेजते।
- 26) श्रीशः।
- 27) गां दोग्धि पयः।

28) विष्णुस्त्राता।

29) मनोरथः।

30) हरिश्शेते।

31) ग्रामादायाति।

IV. द्वौ उपन्यस्यत :

(2×15=30 Marks)

32) लघुसिद्धान्तकौमुदीदिशा अचाम् अष्टादशभेदान् विवृणुत।

33) “इको यणचि”, शश्छोऽटि, सर्वत्र विभाषा गोः, आधारोऽधिकरणम् , ष्टुना ष्टुः - एतानि सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।

34) कारकप्रकरणमधिकृत्य लघूपन्यासमारचयत।

35) गुण, वृद्धि, प्रगृह्य, पद, इत् , उपसर्ग एतानि संज्ञाविधायकसूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात।

(Pages : 2)

D – 4924

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018**First Degree Programme Under CBCSS****Sanskrit Special Vedanta****Core Course – I****SV 1141 : METHODOLOGY OF VEDANTA****(2013 Admission Onwards)**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

सूचना : उत्तराणि संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या लेखनीयानि ।**I. पदेन वा वाक्येन वाक्याभ्यां वा सर्वेषाम् उत्तरं लिखत । (10×1=10 Marks)**

- 1) अन्तरिन्द्रियनिग्रहः कः ?
- 2) आत्मानात्मविवेकस्य कर्ता कः ?
- 3) ज्ञानेन्द्रियाणि कति ?
- 4) ऊर्ध्वगमनवान् वायुः कः ?
- 5) 'वि' इत्युपसर्गस्य उदाहरणम् ?
- 6) 'भू' धातोः लृटि मध्यमपुरुषैकवचनम् किम् ?
- 7) मध्यमपुरुषक्रियाशब्दानां कर्तृवाचकशब्दाः के ?
- 8) 'गम्' धातोः लटि उत्तमपुरुषैकवचनं रूपं किम् ?
- 9) लकारेषु वर्तमानकालवाचकः कः ?
- 10) त्वं पाठं पठामि । शोधनं कथम् ?

II. खण्डिकया अष्टानाम् उत्तरं लिखत ।**(8×2=16 Marks)**

- 11) वायुपञ्चकम् ।
- 12) सप्तविभक्तयः ।
- 13) लकाराः ।
- 14) अज्ञानस्वरूपम् ।
- 15) 'हरि' शब्दस्य षष्ठी सप्तम्योः रूपाणि ।
- 16) 'युष्मद्' शब्दस्य चतुर्थीषष्ठ्योः रूपाणि ।

P.T.O.

17) 'पठ्' धातोः लटि रूपाणि ।

18) आत्मानात्मविवेकविषयविचारे कः अधिकारी ?

19) निदिध्यासनम् ।

20) पञ्चीकरणम् ।

21) कैरल्याम् अनुवादं कुरुत ।

लोके सत्यमेव ईश्वरः । सत्ये धर्मः सदाश्रितः । सर्वाणि सत्यमूलानि । सत्यात् परं पदं नास्ति ॥

22) संस्कृते अनुवादं कुरुत ।

ഒരിക്കൽ ഭൂമിദേവി സുമേരു പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിൽ ദേവന്മാരോടൊപ്പം ഇരിക്കുന്ന ബ്രഹ്മാവിനെ സമീപിച്ച് നമസ്കരിച്ചിട്ട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. ഭഗവൻ! ഞാൻ ധൈര്യമവലംബിച്ച് അങ്ങയുടെ മുൻപിൽ ചിലതു പറയുവാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്. എനിക്കുണ്ടായ അങ്ങേയറ്റത്തെ പീഡയാണിതിനു കാരണം. അങ്ങയാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവരും അങ്ങയുടെ വരം ലഭിച്ചവരുമായ ദൈത്യന്മാർ ഇപ്പോൾ ഭാരം കൊണ്ട് എന്നെ നിരന്തരം പീഡിപ്പിക്കുന്നു. ഇതിന് അങ്ങയ്ക്കൊന്നാണോ ഉചിതമെന്നു തോന്നുന്നത് അത് ചെയ്യാലും.

III. षण्णां प्रश्नानां लघुनिबन्धो लेख्य ।

(6×4=24 Marks)

23) षड्विध लिङ्गानि ।

24) शमादिषट्कम् ।

25) पञ्चकोशनिरूपणम् ।

26) 'पितृ' शब्दस्य सर्वाणि रूपाणि ।

27) 'गुरु' शब्दस्य सर्वाणि रूपाणि ।

28) 'अस्मद्' शब्दस्य सर्वाणि रूपाणि ।

29) 'पठ्' तथा 'वन्द्' धातोः लटि सर्वाणि रूपाणि ।

30) वन्द् तथा पठ् धातोः लङि सर्वाणि रूपाणि ।

31) अवस्थात्रयम् ।

IV. द्वयोः प्रबन्धात्मकं उत्तरं लिखत ।

(2×15=30 Marks)

32) पञ्चीकरणनिरूपणम् ।

33) अधिकारी निरूपणम् ।

34) रमा-मति-गुरु-'अस्मद्' शब्दानां सप्तसु विभक्तिषु रूपाणि लिखत ।

35) सूक्ष्मशरीരം അധീതഗ്രന്ഥരീत्या ലിഖത ।

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018
First Degree Programme Under CBCSS
Complementary Course II for Hindi
SK 1131.1 : KAVYA AND GRAMMAR
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : 1) Answers may be written **either in Sanskrit or in English or in Malayalam.**

2) In writing **Sanskrit, Devanagari** script should be used.

I. Answer **all** questions in **one word** (एकपदेन सर्वेषामुत्तरं लिखत ।) **(10×1=10 Marks)**

- 1) कुचेलस्य गुरुः कः ? Who ?
- 2) कुचेलः कुत्र प्रविश्य वैकुण्ठमिव निर्वृतिमवाप ? Where ?
- 3) “पुनन्ति पापं, न लुनन्ति वासनाम्” । किं ? What ?
- 4) ‘कदाचिदूचे बत! वृत्तिलब्धये’ का ? Who ?
- 5) ‘स्वकीय भृत्यानशिशिक्षदुच्चकैः’ कः ? Who ?
- 6) ‘केन कार्याणि सिद्ध्यन्ति’ ? By which ?
- 7) व्यये कृते किं नित्यं वर्धते ? What ?
- 8) कः सर्वत्र पूज्यते ? Who ?
- 9) केषां बलं भवति क्षमा ?
- 10) गुरु शब्दस्य षष्ठी बहुवचनं किम् ?

II. Answer any eight in one or two sentences. (वाक्येन वाक्याभ्यां वा अष्टानामुत्तरं लिखत)
(8×2=16 Marks)

- 11) 'दिनानि निन्ये प्रशमी गृहाश्रमी' । कः ? कथं ? Who ? How ?
- 12) 'त्वदालोकन कौतुकात् ययौ' कः ययौ ? कस्य आलोकनार्थं ययौ ? Who ? To see whom ?
- 13) रमा श्रीकृष्णस्य करं कस्यात् रुरोध ? Why ?
- 14) 'क्षीयन्ते खलु भूषणानि' । भूषणानि के ? Which are they ?
- 15) क्षमा शक्तानामशक्तानां च किमिव भवति ? Like what ?
- 16) 'नम्रास्तरवः भवन्ति' । कदा ? When ?
- 17) 'गुरुणा' इति पदस्य अन्त-लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।
- 18) संस्कृत भाषायां कति लकाराः सन्ति ? ते के ? How many ? Which are they ?
- 19) 'वन' शब्दस्य षष्ठी-सप्तमी रूपाणि लिखत ।
- 20) 'भू' धातोः लृट् रूपाणि लिखत ।
- 21) 'पितुः' इत्यस्य अन्त-लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।
- 22) चतुर्थी विभक्त्याः सविशेषता किम् ?

III. Answer any six in paragraphs (खण्डिकया षण्णामुत्तरं लिखत) (6×4=24 Marks)

- 23) अजामिलोपाख्याने विष्णुपार्षदानां वचनानि ।
- 24) कुचेल श्रीकृष्ण समागमः ।
- 25) 'द्वेधा नारायणीयः' ।
- 26) 'प्रकृति सिद्धमिदं हि महात्मनाम्' सुभाषितदिशा विशदयत ।
- 27) "वाण्येका समलङ्करोति पुरुषम्" ।
- 28) "विद्याधनं सर्वधनात् प्रधानम्" ।
- 29) परोपकारिणां स्वभावं सुभाषित दिशा प्रतिपादयत ।

30) “उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।”

न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥

व्याख्यात ॥

31) विपदि धैर्यमभ्युदये क्षमा सदसि वाक्पटुता युधि विक्रमः ।

यशसि चाभिरुचिर्व्यसनं श्रुतौ प्रकृतिसिद्धमिदं हि महात्मनाम् ॥

IV. Write essays on **any two** (द्वानुपन्यस्यत ।)

(2×15=30 Marks)

32) कुचेलकथां नारायणीयदिशा विवृणुत ॥

33) नारायण भट्टतिरिं अधिकृत्य एकमुपन्यासं लिखत ।

34) द्वयोः सिद्धरूपाणि लिखत - रामः, हरिः ॥

35) सुभाषित दिशा “विद्यायाः महत्त्वम्” ॥

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018
First Degree Programme under CBCSS
Complementary Course II for Malayalam
SK 1131.2 POETRY AND GRAMMAR
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answer should be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

I. Answer the following questions :

(10×1=10 Marks)

- 1) वीरसेनसुतः कः ? Who ?
- 2) बभूव उन्मत्तदर्शना - का ? Who ?
- 3) नलोपाख्यानस्य मूलग्रन्थः कः ? Who ?
- 4) नले सर्वं न्यवेदयत् - कः ?
- 5) प्रशशंसुः कुतूहलात् ? कम् ? Whom ?
- 6) दिनकरः पद्माकरं किं करोति ? What ?
- 7) दशपुत्रसमः कः ? Who ?
- 8) स्वयं परहितेषु कृताभियोगः - कः ? Who ?
- 9) राम शब्दस्य चतुर्थी एकवचनरूपं किम् ?
- 10) भू धातोः लोट् प्रथमपुरुषएकवचनं किम् ?

II. Write a paragraph on **any eight** of the following :

(8×2=16 Marks)

- 11) साक्षादिव मनुः स्वयम् - Who ? How ?
- 12) तेषामेकं जग्राह पक्षिणम् - Who ? Whom ? Why ?
- 13) ततोऽन्तरिक्षगो वाचं व्याजहार - What ?

- 14) सफलं मे भवेत् जन्म ? Whose ? How ?
- 15) विशिष्टाया विशिष्टेन सम्बन्धो गुणवान् भवेत् - How ?
- 16) अरोगः कः ?
- 17) क्षमा केषां किं किं भवति ?
- 18) सर्वेषां परं भूषणम् किम् ?
- 19) परोपकारिणां स्वभावः कः ?
- 20) गुरवे इत्यस्य अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत ।
- 21) संस्कृते धातवः कतिविधाः ? के ?
- 22) भवेत् इत्यस्य धातुपदलकारपुरुषवचनानि लिखत ।

(6×4=24 Marks)

III. Answer **any six** of the following :

- 23) वन शब्दस्य रूपाणि लिखत ।
- 24) हरि शब्दस्य रूपाणि लिखत ।
- 25) दमयन्तीं प्रति हंसस्य वचनानि लिखत ।
- 26) नलं वर्णयत ।
- 27) विद्याविहीनः पशुः - विशदयत ।
- 28) महात्मनां महत्वं विशदयत ।

Explain fully giving the prose order :

- 29) यस्यास्ति वित्तं स नरः कुलीनः
 स पण्डितः सः श्रुतवान् गुणज्ञः ।
 स एव वक्ता स च दर्शनीयः
 सर्वे गुणाः काञ्चनमाश्रयन्ति ॥

30) वासांसि जीर्णानि यथा विहाय
नवानि गृह्णति नरोऽपराणि ।
तथा शरीराणि विहाय जीर्णा -
न्यन्यानि संयाति नवानि देहि ॥

31) पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः
स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः ।
धाराधरो वर्षति नात्महेतोः
परोपकाराय सतां विभूतयः ॥

(2×15=30 Marks)

IV. Write **any two** of the following :

- 32) संस्कृतसाहित्ये नलोपाख्यानस्य प्राधान्यं प्रतिपादयत ।
33) हंसदौत्यमधिकृत्य लिखत ।
34) परोपकारः, शीलं, वाक्, सन्मित्रः, एतेषां महत्वं विशदयत ।
35) भू धातोः लट्, लृट्, लोट्, लङ् एषां लकाराणां रूपाणि लिखत ।
-

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, November 2018

First Degree Programme under CBCSS

Complementary Course – II for Malayalam

SK 1131.2 : POETRY AND GRAMMAR – I

(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answers should be either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

I. Answer the following questions.

(10×1=10 Marks)

- 1) निषधेषु महीपतिः कः ?
- 2) नारीणां रत्नं का ?
- 3) सहस्राक्षः कः ?
- 4) महाव्रतौ महात्मानौ कौ ?
- 5) नलस्य पिता कः ?
- 6) स्वयं न खादन्ति फलानि - के ?
- 7) योजयते हिताय - कः ?
- 8) अस्तमये रक्तः - कः ?
- 9) पितृ शब्दस्य तृतीया एकवचनरूपम् ।
- 10) हरि शब्दस्य सप्तमी एकवचनम् ।

II. Write a paragraph on **any eight** of the following.

(8×2=16 Marks)

- 11) तत्र स्म भ्राजते सर्वाभरणभूषिता - Who ?
- 12) वाचं व्याजहार तदा नलम् - Who ?
- 13) मानुषीं गिरं कृत्वा अभ्रवीत् - Who ? to Whom ?
- 14) पुराणावृषिसत्तमौ कौ ?

- 15) हा हा इति वदति मुहुः - Who ?
- 16) विद्याविहीनः पशुः ।
- 17) दशपुत्रसमो वृक्षः ।
- 18) जल्पन्ति मूढास्तु गुणैर्विहीनाः ।
- 19) लक्षणमिदं प्रवदन्ति सन्तः ।
- 20) रामाय इत्यस्य अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत ।
- 21) अभवत् इत्यस्य धातुपदलकारपुरुषवचनानि लिखत ।
- 22) लकाराः के ?

III. Answer **any six** of the following.

(6×4=24 Marks)

- 23) गुरुशब्दस्य रूपाणि लिखत ।
- 24) पितृशब्दस्य रूपाणि लिखत ।
- 25) शक्रेण नारदः प्रत्यभाषत - किम् ?
- 26) अब्रुवन्नैषधं राजन्नवतीर्य नभस्त्लात्-सन्दर्भः कः ?
- 27) परोपकारिणां स्वभावः ।
- 28) वाग्भूषणं भूषणम् ।

Explain fully giving the prose order.

- 29) नित्यं हिताहार विहारसेवी समीक्ष्यकारी विषयेष्वसक्तः ।
दाता समः सत्यपरः क्षमावान् नाप्तोपजीवी च भवत्यरोगः ॥
- 30) तक्षकस्य विषं दन्ते मक्षिकायाः विषं शिरे ।
वृश्चिकस्य विषं पुच्छे सर्वाङ्गो विषं दुर्जनस्य ॥
- 31) वासांसि जीर्णानि यथा विहाय नवानि गृह्णाति नरोऽपराणि ।
तथा शरीराणि विहाय जीर्णान्यन्यानि संयाति नवानि देहि ॥

IV. Write **any two** of the following.

(2×15=30 Marks)

- 32) नलस्य दमयन्त्याः च रूपवर्णनम् ।
- 33) शक्रनारदयोः संवादः ।
- 34) महतां स्वभावः लिखत ।
- 35) भू धातोः लङ्, लोट्, लृट्, विधिलिङ् इति लकाराणां रूपाणि लिखत ।

(Pages : 2)

F – 1745

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, November 2018
First Degree Programme under CBCSS
Complementary Course – II for Sanskrit Special Vedanta
SS 1132 : SAHITYA PARICHAYA
(2013 Admission onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. वाक्येन वाक्याभ्यां दश उत्तरयत :

(10×1=10)

- 1) श्रीकृष्णविलासकाव्यं केन कविना विरचितमस्ति ?
- 2) अनुष्टुभ् छन्दसि आहत्य कति अक्षराणि सन्ति ?
- 3) कुवलयानन्दस्य कर्ता कः ?
- 4) कुवलयानन्दः कीदृशः ग्रन्थः भवति ?
- 5) कर्णभारं केन विरचितम् ?
- 6) भासनाटकचक्रे कति रूपकाणि सन्ति ?
- 7) कर्णभारे नायकः कः ?
- 8) स्वप्नवासवदत्तम् केन विरचितम् ?
- 9) पूर्णोपमालङ्कारस्य कति अवयवाः सन्ति ?
- 10) उपमावाचकपदस्योदाहरणं किम् ।

II. अष्टानां लक्षणमुक्त्वा लक्ष्ये (उदाहरणे) समन्वयत ।

(8×2=16)

- 11) इन्द्रवज्रा
- 12) वंशस्थम्
- 13) उपेन्द्रवज्रा
- 14) उपमा
- 15) उत्प्रेक्षा
- 16) अर्थान्तरन्यासः

P.T.O.

17) स्वभावोक्तिः

18) दीपकम्

19) विरोधाभासः

20) मालिनी

21) उल्लेखम्

22) गणाः।

III. एकपुटेन षण्णामुत्तरं लिखत।

(6×4=24)

23) उपमालङ्कारस्य भेदान् सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

24) उत्प्रेक्षालङ्कारं सप्रभेदं सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

25) भासनाटकानां परिचयो देयः।

26) श्रीकृष्णविलासकाव्ये भूभारापनोदन प्रार्थनानाम् प्रथमसर्गे भूमिदेव्याः प्रार्थनां विशदयत ।

27) इन्द्रवज्रा उपेन्द्रवज्रयोः भेदं सोदाहरणं प्रदर्शयत ।

28) सुमेरु शृङ्ग निवासकामाः किं किं कुर्वन्ति ? कुतः ? विशदयत।

29) अप्पय्यदीक्षितस्य महत्वं प्रतिपादयत।

30) जातिमभिन्मतमाभूत्

स्नेह एको भवेन्दृणाम् ।

स्नेहे भिदा तु नैवास्ति

भिदाभावो हि सद्गतिः॥

इत्यत्र किं छन्दः इति निर्धारयत ।

31) संस्कृतसाहित्ये भासस्य स्थानं स्थापयत।

IV. द्वौ उपन्यस्यत।

(15×2=30)

32) महाकाव्येषु श्रीकृष्ण विलासकाव्यस्य स्थानं विशदयत ।

33) कर्णस्य चरित्रं चित्रयत - भासस्य महत्वञ्च ।

34) गणविवेकं कृत्व वृत्तत्रैविध्यं (समं, अर्धं समं, विषमं) विशदयत ।

35) सुमेरुवर्णने महाकविसुकुमारस्य वर्णनापाटवं विशदयत ।

(Pages : 2)

F – 1730

Reg. No. :

Name :

First Semester B.A. Degree Examination, November 2018
First Degree Programme Under CBCSS
COMPLEMENTARY COURSE II FOR HINDI
SK 1131.1 : Kavya and Grammar – I
(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instruction : Answer may be written either in **Sanskrit** or in **English** or in **Malayalam**.

I. Answer the following questions (1-10).

(10×1=10 Marks)

- 1) नारायणीये द्वाविंशतितम दशकस्य नाम किम् ?
- 2) 'पुरामनाकत्वस्मृतिवासनाबलाज्जुहाव' - कम् ?
- 3) 'दिनानि निन्ये प्रशमी गृहाश्रमी' - कः ?
- 4) 'विचित्ररूपस्तवखल्वनुग्रहः' - कस्य ? कथम् ?
- 5) 'बुबोध च त्वत्करुणां महाद्भुताम्' - कथम् ?
- 6) 'व्यये कृते वर्धत एव नित्यं' - किम् ? What ?
- 7) 'नैव तुल्यं कदाचन' - किम् ?
- 8) 'दशपुत्रसमः' - कः ?
- 9) 'हरि' शब्दस्य तृतीया एकवचने रूपं किम् ?
- 10) 'भू' धातोः लट् लकारे मध्यमपुरुषे रूपाणि लिखत ।

II. Write a paragraph on **any eight** of the following (11-22).

(8×2=16 Marks)

- 11) 'दर्धौ भवन्नामयुते सुते रतिम्' - कः ? Who ? कथम् ? How ?
- 12) 'रमापतिः किन्न सखा निषेव्यते' - कथम् ? How ?
- 13) 'न केवलं यः पठते स विद्वान्' - विशदयत/Explain.
- 14) 'वाग्भूषणं भूषणम्' - कथम् ? How ?

- 15) 'क्षमया किं न सिद्ध्यति' - विशदयत ।
- 16) 'प्रकृतिसिद्धमिदं हि महात्मनाम्' - विशदयत ।
- 17) 'वने' इत्यस्य अन्तलिङ्गविभक्तिवचनानि लिखत ।
- 18) 'राम' शब्दस्य षष्ठी सप्तमी विभक्तिरूपाणि लिखत ।
- 19) 'हरि' शब्दस्य चतुर्थी पञ्चमी विभक्तिरूपाणि लिखत ।
- 20) 'भू' धातोः 'लृट्' लकारे रूपाणि लिखत ।
- 21) 'भू' धातु 'लोट्' लकारे रूपाणि लिखत ।
- 22) 'भू' धातु 'विधिलिङ्' लकारस्य रूपाणि लिखत ।

III. Answer **any six** of the following (23-31).

(6×4=24 Marks)

- 23) 'भवत्पदं प्रापि भवद्भटैरसौ' - विशदयत ।
- 24) 'वहन् पटान्ते पृथुकानुपायनम्' - कथम् ?
- 25) 'अपर्तुवर्षं तदमर्षि कानने' - विशदयत ।
- 26) 'स्वभाव एवैष परोपकारिणाम्' - विशदयत ।
- 27) 'विद्वान् सर्वत्र पूज्यते' - विशदयत ।
- 28) 'वृक्षाः सत्पुरुषा इव' - कथम् ?
- 29) 'जिह्वाग्रे मरणं ध्रुवम्' - कथम् ?
- 30) 'उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।
न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः' ॥
व्याख्यात ।
- 31) 'शुचित्वं त्यागिता शौर्यं सामान्यं सुखदुःखयोः । दाक्षिण्यं चानुवृत्तिश्च सत्यता च सुहृद्गुणाः'
व्याख्यात ।

IV. Write **any two** of the following (32-35).

(2×15=30 Marks)

- 32) विद्यायाः महत्वं विशदयत ।
- 33) 'तद्' शब्दस्य पुल्लिङ्ग-स्त्रीलिङ्ग-नपुंसकलिङ्गरूपाणि लिखत ।
- 34) मेलपुत्तूरनारायण भट्टतिरिमधिकृत्य एकं प्रबन्धं लिखत ।
- 35) नारायणीयदिशा कुचेलवृत्तकथा प्रतिपादयत ।

(Pages : 2)

F – 1921

Reg. No. :

Name :

First Semester B.Com. Degree Examination, November 2018

First Degree Programme Under CBCSS

Language Course – II

SANSKRIT

(Additional Language – I)

SK – 1111.3 : Kavya and Drama

**(B.Com. – 2014 Admission Onwards and For all Career Related Courses
Including BPA – 2014, 2015 and 2016 Admissions)**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

Instructions : 1) Answers may be written either in **Sanskrit** or in **English**
or in **Malayalam**.

2) In writing **Sanskrit**, **Devanagari** script should be used.

I. Answer the following questions :

(10×1=10 Marks)

- 1) कालिदासस्य महाकाव्यानि कानि ?
- 2) रघुवंश द्वितीयसर्गस्य नाम किं ?
- 3) “सिंहोरुसत्वं निजगाद सिंहः” – कं निजगाद ?
- 4) स्ववीर्यगुप्ताः के ?
- 5) दिलीपस्य पत्नी का ?
- 6) नागकेतुः कः ?
- 7) कर्णभारं कीदृशं रूपकं भवति ?
- 8) कर्णभारे कति अङ्काः सन्ति ?
- 9) “हतोऽपि लैभते स्वर्गं” । कुत्र ?
- 10) “अस्ति खलु भगवतः क्षत्रियवंश्यैः पूर्ववैरं” । कस्य ?

II. Write a paragraph on **any eight** of the following :

(8×2=16 Marks)

- 11) “प्रसादचिह्नानि पुरः फलानि” । चिह्नानि कानि ?
- 12) “शृङ्गान्तरं द्वारमिवार्थं सिद्धेः” । अर्थसिद्धिः कथं ?
- 13) “प्रचक्रमे पल्लवरागताम्रा” । कथम् ?

P.T.O.

- 14) नन्दिनी किमिव विरराज ?
- 15) दिलीपः सान्ध्यविधिः कथं समापयत् ?
- 16) सिंहः गिरिगह्वराणां अन्धकारं कथं दूरीचकार ?
- 17) “गुरुणा सह अनुगतोऽस्मि”। कः ? किमर्थ ?
- 18) कर्णः परशुरामस्य शिष्यः कथं अभवत् ?
- 19) “कर्णाय कलिताञ्जलिः निवेदयति”। कः ? किं निवेदयति ?
- 20) “कर्तव्यं रणशिरसि प्रियं कुरुणां ” - कुरुणां प्रियं किम् ?
- 21) परशुरामेण कृतं शापं किम् ?
- 22) “नास्ति निष्फलता रणे”। कथम् ?

III. Annotate **any six** of the following :

(6×4=24 Marks)

- 23) “विरराज धेनुर्दिनक्षपामध्यगतेव सन्ध्या”।
- 24) “चित्रार्पितारम्भ इवावतस्थे”।
- 25) “श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत्”।
- 26) “सुरद्विषश्चान्द्रमसी सुधेव”।
- 27) विचारमूढः प्रतिभासि मे त्वम्।
- 28) “सूर्यःस्वभावरुचिमानिव भाति कर्णः”।
- 29) “वनमिव हतसिंहं सुप्रवेशं करोमि”।
- 30) “वैधुर्यमापतति चेतसि”।
- 31) यदि न वक्ष्ये मूढ इति मां परिभवति।

IV. Write essays on **any two** :

(2×15=30 Marks)

- 32) रघुवंशस्य द्वितीसर्गे कालिदासस्य उपमा शैलीं वर्णयत।
- 33) दिलीपस्य नन्दिनी परिचरणम्।
- 34) भासनाटक चक्रे कर्णभारस्य स्थानम्।
- 35) कर्णस्य स्वभावचित्रणम्।

(Pages : 2)

D - 4926

Reg. No. 11217132011

Name : SHIVENDRA J

First Semester B.A. Degree Examination, February 2018

First Degree Programme under CBCSS

COMPLEMENTARY COURSE - I

For Sanskrit Special Vedanta

SS 1132 : Sahitya Parichaya

(2013 Admission Onwards)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 80

I. उत्तरं लिखत।

(10x1=10 Marks)

1) कालविपर्ययाद् किं क्षयं न गच्छति ?

2) अङ्गेश्वरः कः ?

3) पुरुषेण चलैः साध्यः कः ?

4) ... धातिः कः ?

5) 'भोऽद्यापि तन्मुष्टिपदं दधाति' । कः ?

6) 'न कुर्वते मानसदीर्घयान्ताम्' । के ?

7) 'संज्रीडनानाविव बालकौ द्वौ' । कौ ?

8) प्रवाहवेगेन विलुप्तभूला । का ?

9) द्वासुरैरपि न भेधमिदम् । किम् ?

10) सम्प्रति सशोकमुपैति । कः ?

II. खण्डिक्या अष्टानां लक्षणं सोदाहरणं लिखत।

(8x2=16 Marks)

11) अर्थान्तरन्यासः ।

12) विरोधाभासः ।

13) उल्लेखः ।

14) दृष्टान्तः ।

15) व्याजस्तुतिः ।

16) श्लेषः ।

17) मालिनी ।

18) वंशस्थम् ।

19) अनुष्टुम् ।

20) रथोद्धना ।

21) स्वभावोक्तिः ।

22) दीपकम् ।

III. एकपुटेन षण्णाम् उत्तरं लिखत ।

(6×4=24 Marks)

23) सप्रभेदं सोदाहरणम् उपमालङ्कारं विशदयत ।

24) 'सूर्यः स्वभावरुचिमानिव भाति कर्णः ।' विशदयत ।

25) कर्णं प्रति परशुरामस्य शापवृत्तान्तः ।

26) ब्रह्मणः पुरतः भूमिदेव्याः प्रार्थनां विशदयत ।

27) विहायसा विश्वपतेः सकाशं प्रतस्थे । कः ? किमर्थम् ? विशदयत ।

28) भासविरचितानि महाभारताश्रितनाटकानि ।

29) उत्प्रेक्षालङ्कारस्य लक्षणमुदाहरणं च लिखत ।

30) इन्द्रवज्रोपेन्द्रवज्रयोः लक्षणं सोदाहरणं विशदयत ।

31) रूपककारेषु भासस्य स्थानं निरूपयत ।

(15×2=30 Marks)

IV. द्वौ उपन्यस्यत ।

32) कर्णभारमिति नाम्नः औचित्यम् ।

33) सुमेरोः माहात्म्यं सौन्दर्यं च ।

34) सुकुमारकवेः वर्णनापाटवम् ।

35) कर्णस्य दानशीलम् ।